

Dosarul nr. 2rac-194/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ciubotaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, I. Țurcan, A. Panov)

ÎNCHEIERE

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Valvitrans-Expediție”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Valvitrans-Expediție” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Parco Lux” cu privire la încasarea penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Valvitrans-Expediție” și a fost menținută hotărârea din 15 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 07 iunie 2019, SRL „Valvitrans-Expediție” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Parco Lux” cu privire la încasarea penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 18 ianuarie 2019, a încheiat în calitate de transportator cu SRL „Parco Lux”, în calitate de comandatar, comanda de transport nr. 01, prin care s-a obligat să livreze mărfurile pe ruta Istanbul, Turcia-Chișinău, Republica Moldova în timp de 3-4 zile, iar, comandatarul – să achite serviciile de transport prestate în sumă de 2100 de dolari SUA, echivalentul a 35 931 de lei.

A afirmat că, conform pct. 4 al comenzii de transport nr. 01 din 18 ianuarie 2019, timpul de încărcare/descărcare a mărfii este de 72 h. Astfel, la data de 24 ianuarie 2019 marfa a fost încărcată. La trecerea punctului vamal Albița-Leușeni, autovehiculul transportatorului a intrat în zona temporară de control vamal, fapt confirmat prin permisul de intrare și ieșire din zona de control vamal nr. 803 din 28 ianuarie 2019,

eliberat către Biroul Vamal Chișinău, postul vamal nr. 3. Prin respectivul act se confirmă și faptul că termenul de livrare de 3-4 zile prevăzut în comanda de transport nr.01 a fost respectat.

A menționat că, deoarece SRL „Parco Lux” nu și-a onorat la timp obligațiile față de Biroul Vamal, autovehiculul reclamantei a staționat în perioada 28 ianuarie 2019-12 februarie 2019, prin urmare, a fost întârziată livrarea din vina pârâtului, așa cum abia la data de 12 februarie 2019 marfa a fost descărcată la adresa comentatorului conform CMR nr. 003362.

A susținut că la 11 februarie 2019, a fost emisă factura seria nr. AAF6874995 în sumă de 35 931 de lei, ceea ce constituie costul serviciilor de transport și factura seria nr. AAF6874996 în sumă de 18 821 de lei – valoarea amenzii de staționar, prevăzută la pct. 4 din comanda de transport nr. 01 din 18 ianuarie 2019, conform căreia pentru fiecare zi de staționare/întârziere se aplică amendă în mărime de 100 de dolari.

Reclamanta a notat că la 05 martie 2019, SRL „Parco Lux” a achitat costul serviciilor de transport în sumă de 35 931 de lei, însă, penalitatea de staționare în sumă de 18 821 de lei a rămas neachitată.

SRL „Valvitrans-Expediție” a solicitat încasarea din contul SRL „Parco Lux” a sumei de 18 821 de lei cu titlu de penalitate, sumei de 565 de lei cu titlu de taxă de stat și 4000 de lei - cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 15 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SRL „Valvitrans-Expediție” a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 29 iulie 2020 SRL „Valvitrans-Expediție” a declarat apel împotriva hotărârii din 15 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Valvitrans-Expediție” și a fost menținută hotărârea din 15 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că în temeiul comenzii de transport nr. 01 din 18 ianuarie 2019, SRL „Parco Lux” a achitat costul serviciilor de transport la data de 05 martie 2019. Prin urmare, instanța de fond just a constatat stingerea raportului juridic contractual obligațional prin executare directă. Or, din contractul-comandă din 18 ianuarie 2019 și factura seria AAF 6874995 din 11 februarie 2019, rezultă că prețul pentru serviciile de transport internațional constituie 2100 de dolari, echivalentul a 35 931 de lei. De asemenea, în contract părțile au prevăzut timp încărcare/descărcare 72 de ore. După finisarea cursei, transportatorul este obligat să informeze comandatarul sub formă de raport, iar, pentru staționare/întârziere se aplică amendă în sumă de 100 de dolari pentru fiecare zi.

Instanța de apel a menționat că, potrivit art. 626 alin. (3) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă și-a rezervat expres acest drept la primirea executării. Astfel, instanța de fond just a dispus respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, or, SRL

„Valvitrans-Expediție” nu a prezentat probe ce ar indica asupra faptului că la momentul primirii executării și-a rezervat dreptul de a cere plata penalității, așa cum prevede art. 624 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019).

Curtea de Apel Chișinău a remarcat că, instanța de fond just a reținut că actul de efectuare a serviciilor din 11 februarie 2019, semnat de către directorul SRL „Valvitrans-Expediție”, denotă expres că serviciile prestate corespund condițiilor contractului, beneficiarul pretenții la lucrările efectuate nu are, respectiv, după semnarea actului, pretenții la serviciile efectuate nu pot fi înaintate.

La data de 18 iunie 2021, SRL „Valvitrans-Expediție” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, recurentul a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărârilor pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, menționând că acestea au fost emise cu încălcarea normelor de drept material și procesual.

A indicat că instanțele ierarhic inferioare, invocând că neprezentarea probelor ce ar indica asupra faptului că la momentul primirii executării și-a rezervat dreptul de a cere plata penalității, au făcut referire la art. 624 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), însă, acest articol nu prevede o procedură de solicitare și încasare a penalității contractuale, ci doar o definește și stabilește forma și efectele acesteia într-un raport juridic civil.

A menționat că în speță, părțile au evaluat, chiar la momentul negocierii și încheierii contractului, prejudiciul ce ar putea fi cauzat transportatorului în cazul staționării din motive ce nu-i pot fi imputate. Conform actelor eliberate de autoritățile competente și anexate drept probe, se atestă cert că staționarea mijlocului de transport al recurenteii a avut drept cauză îndeplinirea cu întârziere a obligațiilor de către intimată față de serviciul vamal. Astfel, din moment ce ambele părți au acceptat expres conținutul clauzei penale, cunoșteau circumstanțele care ar putea îndreptăți partea prejudiciată să solicite repararea prejudiciului, devine neclar motivul pentru care instanțele insistă asupra nerespectării art. 624 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 20 aprilie 2021.

Decizia instanței de apel a fost expediată la adresele electronice ale reprezentantului recurenteii, avocații Victor Rusu și Doina Visternicean, la data de 03 iunie 2021 (f.d. 110).

Astfel, recursul declarat la data de 18 iunie 2021, este în termen.

La 02 iulie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimă SRL „Parco Lux”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 118), însă, intimata nu și-a valorificat dreptul respectiv.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Valvitrans-Expediție” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SRL „Valvitrans-Expediție” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Valvitrans-Expediție”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Valvitrans-Expediție” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic